Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, мясцкома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна

№ 29 (420)

Субота 8 кастрычніка 1960 г.

Цана 10 кап.

У нашай дружбы гарачай вялікія крылы

Задоўга да вызначанага часу ў вестыбюлі біялагічнага корпуса сабраліся студэнты з розных факультэтаў, каб вітаць дарагіх гасцей—членаў кітайскай дэлегацыі, якую ўзначальваў намеснік міністра абароны КНР, генерал арміі Сюй Гуан-да.

Чатыры гадзіны дня. Да універсітэта пад'язджае некалькі легкавых аўтамабіляў, з якіх выходзяць пасланцы брацкага Кітая. Шчырыя ўсмешкі, моцныя поціскі рук... І вось ужо ў кожнага з членаў дэлегацыі ў руках букеты жывых кветак, прыпаднесеных студэнтамі. Затым гасцей запрашае ў свой кабінет рэктар універсітэта акадэмік А. Н. Сеўчанка.

—Дарагія сябры,—сказаў Антон Нікіфаравіч, — мы вельмі рады вітаць у сценах нашага універсітэта прадстаўнікоў вялікага Кітая. Вы толькі што адзначылі сваё свята—11-ую гадавіну вашай рэспублікі. Дазвольце запэўніць, што ў гэты дзень мы радаваліся разам з вамі.

Затым Антон Нікіфаравіч Сеўчанка расказаў аб гісторыі ўзнікнення Беларускага дзяржаўнага універсітэта, аб тым, якую ролю БДУ адыграў у стварэнні іншых ВНУ рэспублікі і ў развіцці гаспадаркі і культуры Беларусі. Ён падкрэсліў, што зараз у некаторых галінах навукі універсітэт займае вядучае месца не толькі ў БССР, але і ў Савецкім Саюзе.

— І гэта, — працягвае Антон Нікіфаравіч,—нягледзячы на тое, што першыя бомбы, якія ў пачатку вайны ўпалі на мірны Мінск, разбурылі універсітэцкія карпусы. Дзякуючы дапамозе ўсяго Савецкага Саюза мы хутка залячылі раны.

З цікавасцю слухалі госці расказ Антона Нікіфаравіча аб пастаноўцы на універсітэце вучэбнай і навукова-даследчай работы, аб метадах спалучэння тэорыі з практыкай. Ён падкрэсліў, што толькі ў краіне Саветаў створаны ўсе ўмовы для вучобы моладзі.

— Усе мы,—гаворыць далей тав. Сеўчанка, — з вялікай сімпатыяй сочым за поспехамі кітайскага народа, радуемся кожнай вашай перамозе Мы лічым, што вашы перамогі—гэта нашы перамогі. І нам вельмі прыемна, што, у прыватнасці, мацнеюць брацкія сувязі паміж нашым універсітэтам і Кітайскай рэспублікай. Так, тры гады чытаў лекцыі ў Пекінскім універсітэце дацэнт юрыдычнага факультэта нашага універсітэта Яўген Міхайлавіч Семярхін. У 1959 годзе ў многіх універсітэтах Кітая чытаў лекцыі дэкан геаграфічнага факультэта Іван Іванавіч Трухан. Працяглы час працаваў у вашай краіне дацэнт кафедры фізгеаграфіі Сяргей Міхайлавіч Зубаў.

Пасля прыёму ў рэктара члены дэлегацыі накіраваліся ў самую вялікую аўдыторыю біялагічнага корпуса. Тут іх з нецярплівасцю чакалі студэнты. Са словам прывітання выступіла першакурсніца фізічнага факультэта Лілія Вароніна.

— Дарагія нашы госці!—пачала яна.—Прыміце ад імя навучэнцаў Беларускага дзяржаўнага універсітэта наша палымянае студэнцкае прывітанне Мы вельмі рады бачыць вас на беларускай зямлі. Хоць наступіла восень, але сонца свеціць незвычайна ярка і нікому нельгі яго не засланіць, таму што наша сонца—гэта сонца праўды. Мы ганарымся тым, што ў адных шарэнгах з намі крочыць да велічнай мэты чалавецтва—камунізма—народ-волат, народ-пераможца. У нашай дружбы—вялікія крылы.

— Раскутыя сілы кітайскага народа,—з гордасцю сказала Лілія,—пераўтварылі былую паўкаланіяльную дзяржаву ў магутную сілу, з якой нельга не лічыцца. Гэта і палохае імперыялістаў, даводзіць іх да шаленства. Яны баяцца новага Кітая і таму імкнуцца трымаць яго па-за дзвярыма Арганізацыі Аб'яднаных Нацый. Але няхай яны ведаюць, што Кітай не адзінокі, што ў яго вельмі многа прыяцеляў ва ўсім свеце, і мы заўсёды будзем з вамі, дарагія сябры. Ніці нашай дружбы будуць мацнець з кожным днём.

Заканчваючы сваё выступленне, Лілія Вароніна просіць членаў дэлегацыі перадаць студэнтаму, усёй моладзі Кітая брацкае сардэчнае прывітанне ад студэнтаў нашага універсітэта.

Рэпартаж

З яркімі прамовамі выступілі таксама старшыня універсітэцкага таварыства Савецка-Кітайскай дружбы т. Раманоўскі і прафесар доктар філалагічных навук М. Р. Ларчанка. Але вось бычцам бура праляцела па зале—громам апладысментаў сустрэлі студэнты ўзняўшагася на трыбуну кіраўніка дэлегацыі, намесніка міністра абароны Сюй Гуан-да.

— Дарагі таварыш рэктар, — прамовіў Сюй Гуан-да,—дарагія таварышы і сябры! Перш за ўсё дазвольце перадаць вам гарачае прывітанне ад кітайскага народа, ад інтэлігенцыі Кітая, ад кітайскіх вучоных. Нас глыбока кранулі вашы цёплыя словы і мы вельмі ўдзячны за іх. Кітай за 11 год свабоднага жыцця пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі дасягнуў вялікіх поспехаў. Наш пяцігадовы план быў выканан за два гады. Калі да вызвалення Кітай выплаўляў 150 тысяч тон сталі ў год, то сёлета гэтая лічба склала 18 мільёнаў 400 тысяч тон.

Вялікія поспехі дасягнуты ў галіне навукі і культуры. Раней Кітай быў вельмі адсталай краінай у галіне культуры. Цяпер у нас ёсць больш 800 ВНУ, дзе навучаецца звыш 1 мільёна студэнтаў.

Усе нашы поспехі неаддзяльныя ад дапамогі, якую аказаў нам Савецкі Саюз. Ваша краіна паслала ў Кітай тысячы сваіх лепшых спецыялістаў, забяспечвала нас разнастайным абсталяваннем. Напрыклад, БССР пастаўляла нам аўтамашыны, трактары, станкі, а таксама накіроўвала лепшых спецыялістаў. Вось учора на аўтазаводзе мы сустрэліся з таварышамі, якія пабывалі ў нас, якія вучылі кітайскіх рабочых лепшым метадам працы. Сёння мы ў вас на універсітэце сустракаемся з таварышамі Семярхіным, Зубавым, Труханам, якія таксама пабывалі ў Кітаі. Мы ўдзячны вам за такую дапамогу, мы ніколі не забудзем аб гэтым.

Згуртаванасць Кітая і Савецкага Саюза—непарушна. Таму што наша згуртаванасць будуецца на аснове марксізма-ленінізма, на аснове Маскоўскай дэкларацыі. Мэта нашай барацьбы агульная. І ворагі нашай барацьбы—агульныя. Гэта—імперыялісты. Мы змагаемся за агульную справу— гэта справу будаўніцтва камунізма. Дык няхай жыве непарушная савецка-кітайская дружба!

Прамова Сюй Гуан-да неаднаразова перарывалася бурнымі апладысментамі прысутных. Вось апошнія словы літаральна патанулі ў моры рукапляскання. Уся зала ўстае і на працягу пяці хвілін дружна скандыруе: «Дружба», «Дружба», «Дружба»...

Гасцям былі ўручаны падарункі—бібліятэчкі з кніжак, выпушчаных універсітэцкім выдавецтвам.

Прыемнае ўражанне зрабіў на членаў дэлегацыі наш заалагічны музей. Асабліва падоўгу стаялі яны каля чучалаў зубра і бабра. Дэкан біялагічнага факультэта П. П. Пятровіч расказаў аб іншых экспанатах музея.

І ўсюды завязаліся ажыўленыя сяброўскія размовы. Лу Чжао, члена бюро ЦК камсамола Кітая, студэнты літаральна засыпалі пытаннямі. Іх цікавіла, і як у Кітаі змагаліся з вераб'ямі, і як спалучаецца ў нашых братоў вучоба з вытворчай працай, ці ёсць рух за права называцца калектывамі камуністычнай працы і многае іншае. Зразумела, не абмінулі студэнты і спроб імперыялістычных колаў пазбавіць Кітайскую Народную Рэспубліку яе законнага месца ў ААН, і спроб адарваць ад маці-Радзімы акупіраваны амерыканцамі востраў Тайвань.

— Ведайце,—гучыць чыйсці голас,—якія б меры да вызвалення Тайваня вы не палічылі мэтазгоднымі, мы заўсёды будзем салідарны з вамі!

Даўно вычарпана праграма сустрэчы, даўно прайшоў вызначаны для яе час,—нашых гасцей чакаюць у другім месцы—але ні студэнтам, ні пасланцам брацкага Кітая не хочацца расставацца.

— Да сустрэчы,—гаворыць хтосьці з іх па-руску, «Се-се» (шчаслівай дарогі),—па-кітайску жадаюць нашы студэнты.

А. ГАРЭЗНЫ.

Сувязь з бібліятэкай

Для больш шырокай прапаганды кнігі юрыдычнага напрамку партыйны сход факультэта пастанавіў падтрымліваць сувязь з бібліятэкай.

Работнікі бібліятэкі пастаянна інфармуюць аб паступленні новай літаратуры па пытаннях савецкага заканадаўства, што дае магчымасць студэнтам больш даведацца аб сваёй будучай прафесіі.

Па універсітэту

У гістарычным музеі

У розныя куткі Беларусі выязджаюць студэнты гістарычнага факультэта. Яны вядуць раскопкі, здабываюць каштоўнейшыя рэчы, якія даюць нам цікавыя звесткі аб жыцці нашых далёкіх продкаў. У гэтым годзе ў гістарычна-археалагічны музей нашага універсітэта паступіла многа экспанатаў, знойдзеных у выніку археалагічных раскопак на тэрыторыі нашай рэспублікі. Тут і абломкі старажытнай зброі, і прадметы хатняга ўжытку, і многа іншых рэчаў. Вялікую цікавасць прадстаўляе драўлянае ступа, знойдзеная на тэрыторыі Беларусі. Лічаць, што карысталіся ёю нашы продкі ў XI—XII стагоддзях.

У музеі афармлены два цікавыя стэнды: «Старажытны Мінск» і «Старажытны Полацк». Разглядаючы іх, наведвальнікі могуць азнаёміцца з гісторыяй двух старажытнейшых гарадоў Беларусі.

На першым стэндзе—Мінскае замчышча, план-рэканструкцыя Мінска XIII стагоддзя. Тут жа сабраны прадметы быту: абломак сякеры, коўш, грэбень, драўляная лыжка, зброя дружыннікаў і многа іншага. Усё гэта адносіцца да XII—XIII стагоддзяў.

На другім стэндзе змешчаны гравюры: «Выгляд Полацка ў 1579 годзе», «План Полацка ў XVIII стагоддзі». Акрамя гэтага ёсць другія прадметы, якімі карысталіся старажытныя палачане: кавальскія абцугі, ключы, сашнік, рамесныя вырабы.

Многа яшчэ цікавых экспанатаў сабрана ў музеі. Надзвычай багатыя калекцыі іх гавораць аб высокай матэрыяльнай культуры беларускага народа ў далёкія вякі.

Новыя курсы

Новы спецкурс «Асновы спектральнага аналізу» пачаў чытацца ў гэтым годзе на хімічным факультэце. Курс слухаюць студэнты-трэцякурснікі. Вывучэнне асноў спектральнага аналізу дасць магчымасць студэнтам пазнаёміцца з навейшымі аптычнымі метадамі даследавання прыроды рэчываў.

Пры дапамозе спектральнага аналізу будуць праведзены даследаванні розных сплаваў металаў, арганічных і неарганічных рэчываў. Студэнты азнаёмяцца з навейшым абсталяваннем: інфрачырвоным спектрафатометрам, з прыборамі для спетральнага аналізу і іншымі.

Для студэнтаў-выпускнікоў, якія спецыялізуюцца па неарганічнай хіміі, уведзен курс па галургіі (перапрацоўцы солей). Выпускнікі атрымаюць веды па асновах фізіка-хімічнага аналізу. Асноўны ўпор у гэтым курсе робіцца на вырашэнне праблем, звязаных з перапрацоўкай солей і вывучэннем іх фізіка-хімічных уласцівасцей. У час практычных заняткаў будуць даследаваны аб'екты запасаў солей Старобінскага месцанараджэння.

Акрамя гэтых дысцыплін уводзіцца таксама курс па хіміі нафты. Усё гэта дасць магчымасць рыхтаваць спецыялістаў-хімікаў профілю патрэбных прамысловасці рэспублікі.

Ганьба ім!

У адзін з вечароў пасля заняткаў студэнты-першакурснікі аддзялення рускай мовы і літаратуры сабраліся ў ленпакоі. Яны прыйшлі, каб абмеркаваць матэрыял карэспандэнта «Камсамольскай праўды» І. Шатуноўскага «Прадаўшыя душы». І вось пасля таго, як сакратар камсамольскай арганізацыі курса Марыя Карповіч азнаёміла прысутных са зместам артыкула, пачаліся выступленні. Хлопцы і дзяўчаты, якія яшчэ нядаўна працавалі на калгасных палях, у цэхах заводаў і фабрык, гнеўна асудзілі здраднікаў Рэпнікава і Рыбкіна. «Ганьба ім, здрадзіўшым сваёй Радзіме, свайму народу»,—заявіла Ларыса Скокава.

— На маю думку,—сказаў Лёня Кавальчук,—гэта атрымалася таму, што людзі не мелі пэўных заняткаў, былі лодырамі і абібокамі, жылі на грошы бацькоў. А бацькі патуралі ім, імкнуліся ні ў чым не абмяжоўваць сваіх сыноў. Вось і вырасцілі з іх здраднікаў. Пачалося з разбэшчанасці, п'янства, нізкапаклонства перад усім замежным, а скончылася чорнай здрадай.

У словах усіх выступаючых гучэў суровы прыгавор здраднікам: ганьба ім, прадаўшым свае душы.

Выстаўка хімрэактываў

6 кастрычніка на хімічным факультэце універсітэта адкрылася ўсесаюзная выстаўка хімрэактываў і ізатопаў. На выстаўцы прадстаўлены рэчывы 4500 назваў. Выстаўка будзе працаваць 10 дзён.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

На парадку дня — пытанні быту

Прайшло амаль паўтара месяца, як пачаўся новы навучальны год. Сотні юнакоў і дзяўчат запоўнілі аўдыторыі, кабінеты, чытальныя залы. Зранку да вечара тут ідзе напружаная работа. А пасля заканчэння заняткаў ідуць студэнты дамоў, у інтэрнат. Так, інтэрнат стаў для іх другім домам. Тут яны адпачываюць, працуюць. Тут яны жывуць.

А як падрыхтаваны інтэрнаты і вучэбныя карпусы да новага навучальнага года, Ці ёсць тут усе ўмовы, неабходныя для работы, для адпачынку студэнтаў? Ці адрамантаваны інтэрнаты, ці забяспечаны інвентаром? Хутка ж наступіць зіма, пачнуцца халады.

Гэтымі пытаннямі займаецца гаспадарчая частка універсітэта. Таму не дзіўна, што на парадку дня партыйнага сходу адміністрацыйна-гаспадарчай часткі стаяла пытанне аб падрыхтоўцы вучэбных карпусоў і інтэрнатаў да зімняга сезону.

Трэба адзначыць, што ў гэтым годзе надаецца вялікая ўвага паляпшэнню ўмоў быту студэнтаў. На працягу апошніх месяцаў праведзены капітальны рамонт абодвух інтэрнатаў па вуліцы Бабруйскай. У інтэрнаце па вуліцы Свярдлова быў дрэнны дах, і ў некаторых пакоях працякала. Зараз зроблен рамонт даху, а таксама праведзены малярныя работы па ўсяму чацвёртаму паверху гэтага інтэрната.

Адрамантаваны і вучэбныя карпусы. Атынкаваны і пафарбаваны сцены ў многіх аўдыторыях і лабараторыях хімічнага корпуса. У корпусе гуманітарных навук адрамантавана спартыўная зала.

Усяго на падрыхтоўку вучэбных карпусоў і інтэрнатаў да новага навучальнага года было затрачана звыш 250 тысяч рублёў.

Вядома, многае яшчэ ў нас не зроблена. Трэба правесці «прымусовую» вентыляцыю ў хімічным корпусе, адрамантаваць дах аранжарэі ў біякорпусе і інш.

Разам з тым, мы змаглі б больш карысна выдаткоўваць дзяржаўныя сродкі, калі б студэнты па-гаспадарску адносіліся да маёмасці. Колькі грошай пайшло на тое, каб уставіць аконныя шыбы, адрамантаваць сталы, крэслы. Яны былі яшчэ зусім новыя, але паламаныя.

Партыйная арганізацыя адміністрацыйна- гаспадарчай часткі звяртаецца да ўсіх: змагацца і сурова караць тых, хто не шануе дзяржаўнай маёмасці.

К. ВІНАКУРАЎ,
сакратар партбюро адміністрацыйна-гаспадарчай часткі.

ТАБЕ, ПЕРШАКУРСНІК!

КЛЮЧ ДА ЗАЛАТЫХ РОССЫПАЎ

Што такое бібліяграфія? Перш чым растлумачыць значэнне гэтага слова, прывядзём некалькі лічбаў. У Савецкім Саюзе штодзённа выходзіць каля 58 тысяч кніг, звыш 3000 часопісаў і іншых перыядычных выданняў, больш 7000 газет. А колькасць кніг, якія выйшлі ў свет з пачатку кнігадрукавання, складае па няпоўных падліках каля 50 мільёнаў назваў.

Як жа разабрацца ў гэтым кніжным моры, як даведацца аб тым, дзе сярод гэтых дзесяткаў мільёнаў выданняў тоіцца тое, што сапраўды патрэбна аднаму чытачу? Як з многага выбраць лепшае? Як атрымаць патрэбную кнігу?

«Сучасны чалавек, — піса ў акадэмік С. І. Вавілаў, — знаходзіцца перад гімалаямі бібліятэк у становішчы шукальніка золата, якому патрэбна знайсці крупінку золата ў масе пяску».

Адшукаць гэтыя «залатыя крупінкі» чытачу дапамагае бібліяграфія. Бібліяграфія—гэта даведнікі і ўказальнікі літаратуры, спецыяльныя бібліяграфічныя часопісы, рэкамендацыйныя спісы і крытычныя агляды літаратуры, праграмы, планы і «колы» чытання, памяткі чытачу і г. д.

Усе віды бібліяграфіі дапамогуць чытачу даведацца, якая літаратура існуе па таму або іншаму пытанню, у якія гады яна выдана, на якой мове, хто аўтары кніг і часопісаў. Яна раскрывае перад чытачамі кніжныя багацці па ўсіх галінах ведаў.

У нашай краіне існуе бібліяграфічны цэнтр—Усесаюзная кніжная палата, якая атрымлівае ўсе друкаваныя выданні Савецкага Саюза: кнігі, часопісы, газеты, ноты, карты, плакаты, лістоўкі. На аснове атрымліваемых абавязковых экземпляраў ажыццяўляецца інфармацыя аб новых паступленнях. «Кніжны летапіс» інфармуе аб выхадзе новых кніг з друку; «Летапіс часопісных артыкулаў» і «Летапіс газетных артыкулаў» — аб новых часопісных і газетных артыкулах; «Летапіс рэцэнзій» — аб рэцэнзіях на кнігі. Выдаецца таксама «Летапіс музычнай літаратуры» і «Летапіс выяўленчага мастацтва». У нас у рэспубліцы кніжная палата БССР выдае «Летапіс друку БССР», які рэгіструе ўсе кнігі, часопісныя і газетныя артыкулы, што выдаюцца ў Беларусі на беларускай і рускай мовах, а ў спецыяльным аддзеле «БССР у друку СССР»—усё, што друкуецца аб Беларусі.

Выкарыстоўваючы летапіс чытач можа рэгулярна сачыць за ўсёй выходзячай літаратурай і падбіраць усё, што яму патрэбна для вучобы і самаадукацыі.

Бібліяграфія патрэбна не толькі затым, каб сачыць за навінкамі літаратуры. Каб знайсці выказванні класікаў марксізма-ленінізма па любому пытанню або аб якой-небудзь асобе, трэба ведаць, які існуе даведачны апарат да іх твораў і як ім карыстацца. Трэба памятаць аб тым, што існуе алфавітны ўказальнік да першага выдання твораў К. Маркса і Ф. Энгельса, па якому можна адшукаць, у якім томе надрукаваны той або іншы іх твор, у якім годзе і хто з'яўляецца аўтарам гэтага твора (Маркс і Энгельс, Энгельс ці Маркс). Каб адшукаць цытату з твораў К. Маркса і Ф. Энгельса, трэба выкарыстаць прадметны ўказальнік да іх «Збору твораў», «Збору пісем» і да асобных буйных твораў, як «Капітал» К. Маркса; «Анты-Дзюрынг» Ф. Энгельса і да іншых.

Вялікі даведачны апарат ёсць да «Твораў» У. І. Леніна: прадметны ўказальнік, алфавітны ўказальнік твораў, імянны ўказальнік, які дае магчымасць знайсці выказванні У. І. Леніна аб розных вядомых асобах; указальнік геаграфічных назваў, па-якому, напрыклад, можна падабраць выказванні У. І. Леніна аб Беларусі, Мінску і г. д; указальнік твораў мастацкай літаратуры і крытыкі, пагаворак, прымавак і крылатых слоў, выкарыстаных або ўпамянутых У. І. Леніным.

Побач з невялікімі ўказальнікамі, якія маюць рэкамендацыйны характар і не вычэрпваюць усёй літаратуры па данай тэматыцы, ёсць указальнікі, якія ўтрымліваюць усю літаратуру па данай галіне ведаў. Можна прывесці для прыкладу некалькі з іх: «Гісторыя СССР. Указальнік савецкай літаратуры 1917—1952 гадоў па гісторыі СССР», указальнік М. Мацуева па савецкай мастацкай літаратуры і крытыцы за 1938—1957 гады. Аналагічныя ўказальнікі ёсць па хіміі, фізіцы і цэламу раду іншых пытанняў. Акрамя таго ёсць цэлы рад указальнікаў, прысвечаных асобным пісьменнікам і вучоным.

Выкарыстоўваючы летапісы, даведнікі рознага характару (энцыклапедыі і слоўнікі), бібліяграфічныя ўказальнікі, каталагі і картатэкі можна знайсці неабходныя кнігі па любому пытанню.

Дзяжурны бібліёграф заўсёды акажа дапамогу ў падборы літаратуры, навучыць, як карыстацца летапісамі, каталагамі і картатэкамі, падкажа, дзе знайсці патрэбны матэрыял.

З. РАХМАНЧЫК,
старшы бібліёграф.

Шчырае дзякуй!

У верасні да нас у калгас на дапамогу прыехалі студэнты. 10 чалавек сталі працаваць у свірне. Імі аказаліся студэнты другога і трэцяга курсаў аддзялення беларускай мовы і літаратуры БДУ імя У. І. Леніна.

Хлопцы адразу ўключыліся ў калгаснае жыццё. Не сакрэт, у свірне работа нялёгкая. Яна і пыльная, і працаёмкая. Але, нягледзячы на гэта, кожны дзень рабяты выконвалі па 1,5—2 нормы. За ўвесь час працы ў свірне, а працавалі яны амаль месяц, на долю кожнага прыйшлося больш, чым па 200 тон грузу. З агенькам працавалі і студэнты другога курса Павел Буры, Уладзімір Марцэль, Юры Міцкевіч і трэцякурснікі Вечаслаў Рагойша, Іван Сінаўка, Аляксандр Пархімчык. Асабліва трэба адзначыць старанасць Паўла Бурага. Ён працаваў увесь час на самых цяжкіх участках работы.

Былі, нажаль, і такія, якія пабаяліся цяжкасцей. Студэнты другога курса Іскрык і Паўлюкоўскі невядома па якіх прычынах з'ехалі дамоў, нават не папярэдзіўшы мяне аб гэтым. Але такіх аказалася толькі двое.

У заключэнне хочацца ад душы сказаць: шчырае дзякуй вам, рабяты, за ўсё тое, чым дапамаглі вы нашаму калгасу.

М. ПАШКЕВІЧ,
кладаўшчык кладавой № 1 калгаса «Іскра» Дзяржынскага раёна.

Словы на развітанне

Ёсць нявыказаная радасць у сумнай, развітальнай красе восені. І яна асабліва адчуваецца тады, калі ўсведамляеш, што ты ішоў у нагу з часам і навёрстваць табе нічога не патрэбна.

26 рабочых дзён... Імгненна праляцелі яны для студэнтаў другога курса аддзялення журналістыкі. За гэты час яны дапамаглі калгаснікам засціртаваць салому, звезці і разаслаць лён, адсартаваць збажыну. Другакурснікі засіласавалі ўсю кукурузу і салодкі лубін у калгасе «Кастрычніцкая рэвалюцыя» Дзяржынскага раёна. Яны выпусцілі 2 нумары насценгазеты.

Усе студэнты групы працавалі ад душы, не шкадуючы сіл.

Таму нікольні не дзіўна, што Антон Іосіфавіч Кулікоўскі, старшыня калгаса, паціснуўшы ўсім рукі, на развітанне сказаў:

— Малайцы, рабяты! Ад імя ўсіх калгаснікаў выношу вам падзяку за ўзорную працу. Будзьце і ў вучобе такімі ж!

Т. ХАРАВЕЦ.

ДАНІЛА ШЫЛА Ў ГАСЦЯХ,

або маналог студэнта, які жыве ў інтэрнаце па вуліцы Дзімітрава

— Заходзь калі ласка, братка Даніла, зараз мы з табой пасядзім, пагутарым аб тым-сім... Толькі не здзіўляйся гэткаму выгляду пакоя. Гэта не навагодняя гірлянды мы вешаць збіраемся, а ўсяго толькі вяроўкі, на якіх мы кашулі сушым. Вось высушым, тут жа і прасаваць будзем. Пытаешся, чаму? А таму, што няма ў нас такога памяшкання, дзе можна было б памыць бялізну, усё ва ўмывальніках рабілі. Раней яшчэ горш было: ткнеш у разетку шнур, а току няма. Хоць плач. Даводзілася штаны паміж матрасамі класці, каб «стрэлкі» навесці... А паспрабуй дачакацца гарачай вады! Днём цітан не грэюць, а ўвечары на ўсіх гатаванай вады не хапае. Хацелі былі мы дзённае дзяжурства ля цітана ўстанавіць, ды дзе там, нас і блізка не падпусцілі, маўляў, паламаеце яшчэ... Выбачай, братка Даніла, забыў я цябе пачаставаць. Ах, ты ўжо паабедаў? Ну, дзякуй богу, а то ў нас у інтэрнаце ні сталовай, ні буфета няма, бегаем аж да плошчы Свабоды ці нават у праспект у магазін. Думаеш, няма у нас памяшкання для сталовай? Ёсць памяшканне, нават абсталяванне ёсць, толькі штосьці яго ніяк не ўстановяць... А калі не галодны, давай тады браток, газеты пачытаем, а то ў нас у чырвоным кутку ні радыёлы, ні тэлевізара няма. Прабач, ёсць і тое. і другое. Але радыёле ўжо гадоў пад дзесяць, і яна гадзіну іграе, а месяц стаіць. Тэлевізар таксама ўжо даўно сапсаваны, а адрамантаваць яго ўсё нііхто не addae...

Ну, што табе яшчэ паведаміць? Хочаш, Даніла, я раскажу аб нашых хлопцах, якія на пятым курсе хімфака вучацца? Гэта—Мікола Шэдаў, Уладзімір Ляўданскі, Валеры Казакевіч, Уладзімір Кулікаў. Яны жывуць у 281 пакоі. Зайшоў я аднойчы да іх і ледзь зразумеў, куды я трапіў. Не буду апісваць той бруд, той беспарадак, які панаваў там. Самае цікавае ў тым, што старастай яны абралі пятага жыхара пакоя—другакурсніка Міколу Фурсевіча. Ён працаваў у калгасе, а пяцікурснікі, бедакі, без старасты, што без рук, не ведаюць нават, хто дзяжурыць павінен. Таму і атрымалася, што ў пакоі так брудна.

Дарэчы, іх, пяцікурснікаў, ужо абагналі першакурснікі з хімфака. Зазірнуў я ў 140 пакой, дзе старастай Віктар Субач, дык аж сляза прабіла—такі моцны пах тытуню і гуталіну шыбануў мне ў нос. На стале—прыкладна тая ж «чысціня», што і на падлозе. Ложкі не разабраныя, на іх—хто ў адзенні, хто нават у абутку, ляжаць жыхары пакоя. Гэта яны адпачываюць так. Хацеў я аб усім у насценную газету напісаць, нават напісаў. Пайшоў шукаць яе, так і не знайшоў. Дарэмна толькі пісаў, час губляў...

Ты ўжо збіраешся ўходзіць, братка Даніла? Сядзі, усё роўна з пакоя не выйдзеш. У дзвярах такія замкі парабілі, што калі ручкі адламаюцца (не думай, што гэта мы сілу спрабуем, будаўнікі проста такімі недатыкальнымі іх парабілі), то ўжо з пакоя не выбярэшся, пакуль хто-небудзь з нашых не прыдзе і звонку не адчыніць. Сядзелі ж так аднойчы хлопцы ў кубавой цэлую ноч...

Маналог падслухаў і запісаў
Яўген ЛЯХАЎ

ШАХМАТЫ

Я. Ляхаў

ЗАДАЧА-МІНІЯЦЮРА

Белыя: Крe8, Лg8, Сc5, п. а7 (4).
Чорныя: Крс7 (1).

Белыя пачынаюць і даюць мат у тры хады.

РАШЭННЕ

задачы, змешчанай у нумары ад 1 кастрычніка.

1. Кс2—а3 Крс6—с5
2. Фb8—d6×.

Узмацніць ролю мастацкай самадзейнасці

У рашэнні задач выхавання будаўніка камуністычнага грамадства цяжка пераацаніць значэнне самадзейнага мастацтва.

Між тым, у арганізацыі самадзейнасці сярод студэнтаў і навуковых работнікаў універсітэта дапускаюцца сур'ёзныя недахопы і ўпушчэнні. Звяртае па сябе ўвагу тое, што мастацкая самадзейнасць, як правіла, не мела практычнага значэння. Работа калектываў на радзе факультэтаў насіла фармальна-паказны характар. Асноўная мэта мастацкай самадзейнасці зводзілася да таго, каб раз у год «дастойна», як звычайна гаварылі ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці, абараніць гонар факультэта на універсітэцкім аглядзе самадзейных калектываў.

Некаторыя, няўмеру заўзятыя актывісты карысталіся пры гэтым несумленнымі прыёмамі—прыцягненнем падстаўных асоб, паўтарэннем з году ў год адных і тых жа канцэртных праграм і г. д. Карацей, сістэматычнай работы ў гэтых калектывах, карыснай і патрэбнай як для саміх удзельнікаў, так і для грамадскасці, як правіла, не вялося. Перад аглядам яны за тыдзень—два штурмам «аваладвалі» ўсімі тонкасцямі мастацтва. Самі па сабе такія агляды самадзейнасці насілі больш парадны характар і патрэбнай мэты не дасягалі.

Падводзячы вынікі мастацкай самадзейнасці мінулага года і аналізуючы выяўленыя пры гэтым недахопы, рэктар універсітэта па прадстаўленню парткома выдаў загад, якім пацвердзіў, у прыватнасці, упершыню распрацаванае «ПАЛАЖЭННЕ-ПРАГРАМУ» круглагадовага агляду калектываў мастацкай самадзейнасці факультэтаў. Яна прадугледжвае:

I. Мэты і задачы агляду-конкурса

1. Шляхам арганізацыі разнабаковай культурна-масавай работы садзейнічаць усебаковай адукацыі і камуністычнаму выхаванню студэнцкай моладзі.

2. Сістэматычнай і планамернай работай студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта ў гуртках мастацкай самадзейнасці садзейнічаць развіццю і пашырэнню эстэтычных густаў і схільнасцей.

3. Выяўляць і яшчэ больш удасканальваць творчыя здольнасці студэнцкай моладзі для папаўнення агульнауніверсітэцкіх калектываў мастацкай самадзейнасці.

4. Абслугоўваць канцэртна-выканаўчай дзейнасцю палітыка-выхаваўчыя і культурна-масавыя мерапрыемствы на факультэтах, у падшэфных арганізацыях і сярод насельніцтва Беларускай ССР.

II. Кіраўніцтва.

1. Агульнае кіраўніцтва арганізацыяй і праведзеннем агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці на працягу навучальнага года ажыццяўляецца мастацкім Саветам пры садзеянні грамадскіх арганізацый і перш за ўсё праўлення клуба універсітэта.

2. Адказнасць за ўкамплектаванне калектываў мастацкай самадзейнасці і падбор іх кіраўнікоў нясуць, згодна загаду рэктара, дэканаты, партыйныя і грамадскія арганізацыі факультэтаў.

3. Улік і кантроль за канцэртна-выхаваўчай дзейнасцю факультэцкіх калектываў як паза-, так і на факультэтах на працягу ўсяго года ажыццяўляецца камітэтам камсамола па адпаведных пуцёўках.

III. Праграма агляду-конкурса і яго патрабаванні:

Круглагадавы агляд-конкурс на лепшую пастаноўку мастацкай самадзейнасці ў 1960/61 навучальным годзе праводзіцца спачатку асобна па жанрах. У канцы года праводзіцца заключны канцэрт па ўсіх жанрах, падводзячы вынік усёй работы ўсіх калектываў.

Агульнауніверсітэцкія агляды-конкурсы праводзяцца па наступных жанрах:

1. Мастацкае чытанне і драмкалектывы—з 1 па 7 снежня.

2. Вакальны жанр: сола і хоры—з 7 па 10 снежня.

3. Танцы і мастацкая гімнастыка—з 10 па 12 снежня.

4. Музыка—з 12 па 15 снежня.

Заключны канцэрт па агульнай праграме агляду, выконваемы лепшымі калектывамі ўсіх факультэтаў, праводзіцца напярэдадні агульнагарадскога агляду мастацкай самадзейнасці вышэйшых навучальных устаноў з тым разлікам, каб яго пераможцы маглі быць рэкамендаваны на гарадскі агляд для ўдзелу ў ім разам з агульнауніверсітэцкім калектывам.

Пры вызначэнні пераможцаў агляду-конкурса журы будзе прад'яўляць наступныя патрабаванні да яго ўдзельнікаў:

1. Якасць выканання і колькасць нумараў, прадстаўляемых журы на заключны канцэрт.

2. Масавасць (колькасць удзельнікаў факультэцкіх і універсітэцкіх калектываў) вызначаецца адпаведна з агульнай колькасцю студэнтаў на факультэце.

3. Ідэйны змест выконваемых нумароў. Заахвочваецца адлюстраванне ў прадстаўляемым рэпертуары агульнауніверсітэцкага жыцця.

4. Разнастайнасць жанраў самадзейнага мастацтва.

5. Канцэртна-выканаўчая дзейнасць, якая ўлічваецца па адпаведных пуцёўках камітэта камсамола на працягу года.

IV. Удзельнікі агляду-конкурса і яго адзнака

Удзел у аглядзе могуць прыняць як студэнты, так і работнікі універсітэта ў складах калектываў або індывідуальна. Кожны ўдзельнік агляду ў складзе калектыву адзначаецца **адным балам.** Саліст і ўдзельнік універсітэцкіх калектываў, які выступае за факультэт, — **двума баламі,** кіраўнік факультэцкага калектыву з ліку ўдзельнікаў універсітэцкіх калектываў і работнікаў універсітэта— **трыма баламі.**

Удзел у мастацкай самадзейнасці як універсітэцкай, так і факультэцкай лічыцца як выкананне грамадскіх даручэнняў.

V. Прэміяванне

1. Факультэту-пераможцу агляду-конкурса прысуджаецца **Пераходны чырвоны сцяг і грамата.**

2. Факультэт, які заняў другое месца, узнагароджваецца **пераходным прызам і граматай.**

3. Факультэт, які заняў трэцяе месца, узнагароджваецца **граматай рэктарата.**

4. Пераможцам па асобных жанрах прысвойваецца званне **«Лаўрэата агляду-конкурса»** і ўручаецца **грамата і падарунак.**

5. Лепшыя арганізатары на факультэтах узнагароджваюцца граматамі.

РЭКТАРАТ, ПАРТКОМ, КАМІТЭТ ЛКСМБ, ПРАФКОМ.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, 31; тэл. 2-07-19. Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

АТ 00460. Зак. 1759. Друкарня выдавецтва БДУ імя У. І. Леніна. Тыраж 2000.